

גיליון 213

כיוון חרש

אדר תשע"ה מרץ 2015

המגזין לאזרח הוותיק ברעננה

מלך ארץ אצב, חרש'ין 2 שחמה!

מצע טוב לקשישים 4-5 שומר הספרים 6-7 שדות של פלפלים 8

מדורים קבועים: ספר - סיפור - תיאטרון - טיול - אופנה - עברית - בישול - תשבץ - טריוויה

לכו להצביע! אין לכם דבר חשוב יותר לעשותו היום, השבוע, החודש, השנה או בכלל. **לכו להצביע!** כי גורל כל אחד מאיתנו תלוי בפתק הזה שתשימו ב-17 בחודש בקלפי. קשה לכם להגיע? הרימו אליי טלפון ואבוא לקחת אתכם. 054-4515486

Mehulal2@netvision.net.il

שופרם של האזרחים הוותיקים, השר אורי אורבך, איננו

מאת: מאיר חוטקובסקי

צילום: מוטי בן-ארי

אורי אורבך (55) אחת הדמויות הציבוריות והפוליטיות האהודות על קשת רחבה של מגזרים, הלך לעולמו בחודש שעבר לאחר מחלה קשה. בתפקידו האחרון שימש כשר לאזרחים ותיקים, תפקיד שאהב מאד ואף קיווה להמשיך בו בממשלה הבאה.

בחודש דצמבר האחרון זכתה העיר רעננה לביקורו של השר לאזרחים הוותיקים, ביקור שנדחה מספר פעמים בשל מה שהתברר מאוחר יותר, מחלתו של השר. (כתבה נרחבת אודות הביקור התפרסמה בגיליון ינואר 2015). השר

עורכת ראשית: מלכה מהולל

עורכת לשונית: לאה הראל

חברי המערכת: נילי אפלבוים, אביבה אסיאו, בלומה בינשטוק, שלמה בינשטוק, חנה גלבווע, נח הורניק, יהודית הלפר, ברכה ויסברט, מאיר חוטקובסקי, לאה קליין, אורה צרויה, אביבה קניג.

צלם המערכת: מוטי בן-ארי

כתובת המערכת: רח' ההגנה 114 רעננה, מיקוד 4331125

טלפון: 09-7747041, פקס: 09-7729320

המו"ל: העמותה למען האזרח הוותיק ברעננה.

מודעות לפרסום: זכות מרים,

נייד: 052-2546043

גרפיקה: מנדל עיצוב והפקות דפוס (אנה קירי).

תגובות לכתבות בעיתון ניתן לשלוח לכל אחד מחברי המערכת. ראה מייל בתחתית הכתבות.

תמונת שער:

פורים בבני-ברק

צילום: מלכה מהולל

התקבל בחום רב על ידי ראש העיר וחברי המועצה. איש לא שיער כי זו תהיה גם פרידתם מהאיש שנתן את כל כולו בשנתיים האחרונות למען אזרחי המדינה הוותיקים. השר אורבך דגל כי לאזרחים הוותיקים יהיה טוב בעשורים המסכמים של חייהם. לדבריו, עיקרי תפקיד המשרד שבראשו עמד הוא "בשינוי היחס לאזרח הוותיק. בעצם, תפקידנו הוא לפעול כדי שהאזרחים הוותיקים יזכו ליותר זכויות והטבות משאר האוכלוסייה, דווקא בשל היותם הבונים והמייסדים של החברה שלנו. כן, זה בדיוק הגיל שבו האזרח הוותיק צריך להיות עתיר-זכויות ומועט-חובות. הוא כבר 'שילם את חובו לחברה' בכל שנות העבודה והיצירה שלו".

ואכן, המיזמים אותם פיתח השר ושם עליהם דגש במשך שתי שנות כהונתו במשרד, היו למען רווחת הזקן. פרויקט הדגל שלו הוא "שלישי בשלייקעס" שהפך ליום התרבות, הבילוי והפנאי של האזרחים הוותיקים. באותו יום נהנים האזרחים הוותיקים להטבות ולהנחות בתחומי צרכנות ותרבות בכל רחבי הארץ. פרויקטים נוספים אותם יזם המשרד בראשותו של השר אורבך הם: בנות ובני שירות לאומי למען הזקנים, שי לחג-מתנדבים לכבוד החג לזקן הבודד, כאן גרים-אזרחים ותיקים וסטודנטים מתגוררים ביחד, לומדים ביחד-תוכנית הקשר הרב-דורי, יחידות סגולה-מוקדי בריר זכויות בבתי חולים ועוד.

אורבך החל את דרכו הפוליטית בכנסת ה-18 מטעם מפלגת "הבית היהודי". טרם כניסתו לחיים הפוליטיים התפרסם כסופר, כעיתונאי כפובליציסט, והיה מאנשי התקשורת הבולטים בציבור הדתי-לאומי. באחד הראיונות הוא נשאל לשם מה לו ההליכה לכנסת בה יהיה פחות חשוף לציבור מאשר להיותו איש תקשורת. ענה אורבך: "בכנסת יש לי פחות חשיפה, אבל הרבה יותר השפעה. אם פעם כתבתי מאמרים בעד חוק להגבלת מכירת אלכוהול, היום אני מעביר את החוק עצמו. מעבר לכך, יש גם יותר משקל לאמירה שלי כי זאת כבר לא רק דעתי הפרטית אלא דעה ציבורית. אני נציג ציבור. המשקל הסגולי של כל מילה גדל". למרות היותו איש המחנה הדתי ואיש ימין מובהק בדעותיו, היה אורבך בעד הידברות בין דתיים לחילוניים ואף עמד בראשות שדולה בכנסת לקשרי דתיים – חילוניים. חוש ההומור הנפלא שלו חיבב אותו על כל אדם באשר הוא. זכור לנו היטב משפט שאמר בעת ביקורו ברעננה: "בכיפה אדומה של רעננה הזאב דווקא אוהב את הסבתא..", אמר וחיך לראש העירייה, זאב בילסקי. בילסקי עצמו הכיר את אורבך כשהגיע לכנסת בשנת 2009 ומיד התחבר אליו: "אי אפשר היה לעמוד בפניו. קסם אישי, חוש הומור, חדות מחשבה והמון רצון אמיתי לשרת את הציבור."

במהלך הביקור בעיר ניכרה מחלתו, נזכר בילסקי בחיוך חם: "הוא הלך לאט, ביקש לנוח בין פגישה לפגישה ונראה רזה. כל זה נעלם ברגע שעלה על הבמה ודיבר בפני גמלאים, או בזמן הסיורים עצמם. אז נדלק אצלו זיק בעיניים וחוש ההומור המפורסם שלו נכנס לפעולה. הוא עלה על הבמה ומיד שבה את הקהל למשך דקות ארוכות."

מסכם בילסקי: "אורי יחסר לי מאוד באופן אישי, אבל יותר מכל יחסר לקהל האזרחים הוותיקים. הוא הפך את המשרד לאזרחים ותיקים למשרד חשוב ומשמעותי ואני מאוד מקווה שהשר שיבוא אחריו ימשיך את מורשתו וייתן לאזרחים הוותיקים את היחס שכל כך מגיע להם מהמדינה." אורבך כתב בזמנו את ספר הילדים "מתקן החלומות", שילדי רעננה העלו במרכז המוסיקה. את החלום שלו לא הצליח אורבך לתקן. יהיה זכרו ברוך.

Meir-ch@bezeqint.net

שחקן עושה כל דבר בזמנו / גם אם צריך הוא לשנוא.

מאת: דוד אשל

אני עדין כאן כי אני שחקן!

כשאני חש את מותי אני מיד מחליף את דמותי, אני משחק בצעיר, בקבוץ או בעיר, כמסמם הזקוק לגמילה או כחולה שקם ממוחלה. אני לעתים איש ולעתים אשה ותמיד... ממתין לפגישה. אין לי פנאי את חיי להפסיק לא נקדה אני שם, אלא פסיק.

אני עדין כאן כי אני שחקן!

אני מחליף בגדים ומדים ואני לומד כל הזמן תפקידים. אני הולך, עומד ויחשב ובעקר... אני חושב. עלי לעשות כל דבר בזמנו גם אם מטיילים עלי לשנא. אמנם, זה גורם לי מכאוב, אבל בתפקידי הבא, עלי לאהב. אני צועק, צוחק ובוכה. אני מקרב ואני דוחה.

אני עדין כאן כי אני שחקן!

פעם אני בראש ממשלה ופעם, כזקוק לדמי אבטלה. תמיד אני נדרש לאתגר אם כסנדלר ואם כנגר. אני אוהב להיות רס"ר משמעת כי פקדה מפי, מיד מבצעת. אסור לי להיות ברוך ואם טיילו עלי, אהיה גם מר"ן. וכשפעם הייתי קברני, תהיתי, מי יהיה בזמני התוכן?

אני עדין כאן כי אני שחקן!

כשחקן אני תופר חלומות ואינני חושב על יום מות. אסור לי להיות מקצוע אלא לחשב, על התפקיד הבא. שחקן זה מקצוע, זו עבודה זה לא רק... לקד קדה. שחקן הוא אדם רב תחומי ואיני יודע, מחר אני מי? אולי אשחק מחר את המת. אבל זה משחק, זה לא באמת.

אני עדין כאן כי אני שחקן!

אני שר שיר קטן...שירון קולי רועד, אולי זה שירי האחרון. המוסיקה מתנגנת והיא, על קולי הרועד מגונגת. אולי אני בכלל רמאי ואני מת, שמשחק את החי. אבל לא...אני על במה והיא הרי לא מרמה. תודה רבה לך במתי בזכותך אני עוד אמותי.

אני עדין כאן כי אני שחקן!

ובקהל אני תמיד צופה בדרך היכן...ישב רופא? dbeshel@gmail.com

יוסי צין

מאת: לאה קליין

"אני גמלאי גרוש פנוי", אומר לי יוסי צין.

"פנוי"? איך אתה מעביר את זמנך ה"פנוי"?

"אני תלמיד שלא מן המניין באוניברסיטה הפתוחה ברעננה ובביתחומי, בהרצליה. אני מתאמן ושומע הרצאות ב'בית הלוחם' ועוד ועוד."

אז אתה "פנוי" עסוק מאוד. ספר מעט על עברך.

זיכרונותי הם זיכרונות של ילד מוחרם בצל הורים חברי לח". נולדתי ברעננה בשנת 1933, גרנו ברחוב רמב"ם ומשפחתי התפרנסה ממשק חקלאי. הייתי בגן מלכה. כחודשיים לפני כניסתי לבית הספר הלשינו על אבי שהוא חבר לח", אחראי על המנהלה והתחזוקה. התקופה הייתה של "חומה ומגדל" ורוב אנשי רעננה היו חברים ב"הגנה". בחצר בית הספר (כיום "מגד") הייתה קבלת פנים לילדי הגן. כל תלמידי הגנים והכיתות והוריהם היו מסודרים בשורות. אמי ואני איחרנו לטקס בכמה דקות. המנהל זלטיץ שהבחין בבואנו, הרים את ידו ואמר: 'בניהם של פורשים לא יהיו איתנו. אל תדרוכנה רגליכם בבית ספרנו', וביקש מהשרת להוציאנו. אף לא אחד התערב, אמא בכתה, פנינו אחורה, ואני ילד... לא הבנתי.

ובהמשך?

"יומיים אחר המקרה הגיע לביתנו הרב לוויטן שהיה מנהל בית הספר "יבנה", חשב לראשי כובע ברט ואמר: 'אני מכניס אותך לבית ספרנו, בו תלמד וגם תדע להתפלל'."

למדת? התפללת? קיבלת יחס טוב?

"לא בדיוק. באחד השיעורים שמענו פיצוץ עז. אנשי לח"י הטמינו מוקשים בסיבוב רעננה. משאית בריטית עלתה על אחד המוקשים. המורה ריבלין החל לצעוק עליי: 'יהודה לא תקום בדם ואש' והיכה אותי בעזרת מורה אחר."

איך הייתה התייחסות התושבים להורים?

"בצרכנייה לא מכרו לנו מצרכים. טיפול רפואי לא קיבלנו. כשהייתי בן 9 התנפלו עליי בצומת רחוב רמב"ם כמה גברים ובעטו בי. שכנים הביאו אותי הביתה פצוע ונפוח. מכיוון שלא קיבלנו ברעננה טיפול רפואי, הלכנו לוותרניר בכפר מל"ל שהציל אותי. בכיתות גבוהות יותר הייתה תקופה שהייתי מאחר מדי יום לבית הספר והמורים כעסו. ולמה איחרתי? בבית הקברות ברחוב רמב"ם חפר ירדני 2 קברים שאת המכסה העליון ניתן היה להזיז. אנשי לח"י הסתתרו שם. אני העברתי בלילה מסמכים, אוכל וחבילות ולכן איחרתי."

הרגשת תמיד ילד מוחרם?

"לא. היו לי הרבה שכנים טובים וחברים אהובים ברחוב. מתנועת "בני עקיבא" הייתי בורח ל"מחנות העולים" שם נהניתי. יחד עם חבריי עזרתי לאנשי ה"הגנה". לא רחוק מאיתנו גרו משפחת מגד, משפחת ברטוב ומשפחתו של חיים חפר. אמי פינקה אותי וקראה לי בכינויים שונים בידיש והגברת מגד הייתה מעירה ומתרגמת לעברית. בילינו הרבה בבית הקברות בסוף הרחוב. ליד שדרת הברושים הייתה חלקה שאבא חרש וזרע ירק לתרנגולות. לפעמים יצאתי עם הסוס לשטח בלוויטן חברים. כשהיו ימים חמים, נתתי לסוס לנוח בצל העצים ואני נחתי על גבי שתי מצבות. 'אתה לא פוחד?' שאלו חבריי. 'אלו המצבות של חשל ורייזל', עניתי להם, 'השכנות שגדלו ואהבו אותי'. הן היו חשוכות ללדים והייתי בטוח שהן שמחות שאני נח על המצבות שלהן."

נראה לי שהזכרונות הטובים האפילו על האירועים המכאיבים.

"כן, המשכתי ללמוד בבית הספר 'שבח', התגייסתי לצה"ל, ומילאתי תפקידים רבים בצבא קבע. הקמתי משפחה, יש לי בן ובת ושני נכדים ואני ממשיך ללמוד. השבוע שמעתי הרצאה שניתחה ברמה אישית ורגשית את מצבם של אנשי העלייה הראשונה בהגיעם ארצה. היה זה ניתוח מעניין של אנשים שעזבו משפחות, עברו לארץ אחרת ועברו משברים. חשבתי רבות וניסיתי להקיש על עצמי - לי לא היה משבר."

Cleah1@walla.com

צילום: מוטי בן-ארויה

מצעי המפלגות מת

הדבר חוזר על עצמו מדי בחירות לכנסת: הפופוליזם חוגג, המפלגות מבטיחות הבטחות שווא, סיסמאות עפות באוויר. האם סבורות המפלגות שהציבור טיפש או שהן יודעות שהוא אוהב לאכול פנטזיות לארוחת בוקר?

✿ מאת: מאיר חוטקובסקי

לא הופתעתי שאצל רבות מהמפלגות לא מוזכרת אפילו המילה קשיש, ותיק או גמלאי. בעת מועד העברת הכתבה לדפוס, פחות מחודש ימים לפני מועד הבחירות, עדיין ישנן מפלגות שלא חשפו את המצע שלהם.

להלן הממצאים: הליכוד

עדיין לא פרסם מצע, וספק אם יפרסם, כפי שלא פרסם בבחירות 2013. ההבטחות המובאות כאן הן מקמפיינים של בחירות קודמות. חדי העין והזיכרון יבחינו כי ההבטחות לגיל השלישי, רובן ככולן, לא מומשו, למשל: העלאת קצבת הקשישים ל-2,400 שקל בחודש, הנחה של 50% בתרופות לקשישים, מתן אפשרות להעסקת עובד זר סיעודי לקשישים מעל גיל 85, מתן הטבת מס הכנסה לגמלאים שיצאו לפרישה מוקדמת, מתן הנחה בתשלומי חשמל, ארנונה ושירותי בזק לקשישים מעל גיל 80, פטור מלא ממס הכנסה לגמלאים על ריבית ועל חסכונות, פטור ממס הכנסה לגמלאים על תשלומי הפנסיה, זכאים לקצבת סיעוד ימשיכו לקבלה גם אם הועברו למוסד סיעודי, השוואת קצבת שארים לאלמנים כמו לאלמנות, הורדת העמלות לקרנות הפנסיה.

המחנה הציוני

מפלגת העבודה, המרכיב העיקרי של "המחנה הציוני", חייבת את המנדט שלה לציבור ותיקי המדינה העקבי בהצבעותיו למפלגה מאז ומתמיד. במצעה מתייחסת המפלגה לזקנים ומבטיחה כי תטפל בעוני העמוק ובפרט בקשישים. בתחום הביטחון הסוציאלי מציעה תוכנית המפלגה להגדיל מגיל 70 את גמלת הזקנה שהביטוח הלאומי משלם - לגברים מגיל 67 ולנשים מגיל 62, ולצמצם את הביורוקרטיה בתחום הסיעוד באמצעות הקמת

כל מערכת בחירות אני נמצא בדילמה למי להצביע. מזמן חדלתי להאמין להבטחות ולשידורי התעמולה. כמי שאוכלוסיית הגמלאים מעניינת אותי, היו הבחירות בשנת 2006 סוג של גאולה. מפלגת הגמלאים, שפעלתי נמרצות למענה, זכתה בניגוד לכל התחזיות ב-7 (!) מנדטים והבטיחה לדאוג לקהל הוותיק, זה שהקים את המדינה, או הגיע אליה אחרי מלחמת העולם, או בשנים שאחר כך. 'באמת הגיע הזמן', אמרתי לעצמי, אך כגודל השמחה היה גם גודל האכזבה. רפי איתן, יו"ר המפלגה ומי שמונה לשר לענייני גמלאים, עסק בעיקר בענייני ביטחון, והשאיר את התנהלות המפלגה בנושא הזקנים לחברי הסיעה שלא חדלו להתקוטט ביניהם לבין עצמם.

כך זה אצלנו. דברים טובים קורים אבל האגו האנושי הורס את הכול. אין זה פלא שבבחירות 2009 לא עברה המפלגה את אחוז החסימה, ובבחירות 2013 כבר לא הצבעתי להם, אף שהאמנתי, כמו שאני מאמין היום, שמפלגה כזאת נחוצה וחיונית לקיומה של המדינה. "עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל, ועתידו לוט בערפל", אמר פעם יגאל אלון, ויש להכיל באמירה החכמה הזאת את האזרחים הוותיקים של המדינה. למי הצבעתי בסוף? קראתי בקפידה את כל המצעים, והצבעתי למפלגה שבמצעה היו הכי הרבה 'התחייבויות' למען קשישי המדינה. אני אולי נשמע תמים, אבל אני מתעקש לתת צ'אנס למי שמנסה להעלות לשיח הציבורי את נושא האזרחים הוותיקים.

לצערנו לא החזיקה הכנסת ה-19 מעמד, ועבודות חקיקה מאומצות של הפרלמנטרים למען ציבור הקשישים לא באו לידי ביצוע בגלל אי יישום תקציב המדינה. לקראת הבחירות העומדות בפתח שבת לבחון את המצעים למען קוראינו הוותיקים ולמעני אני.

עלמים מהקשישים

והמענקים להם הם זכאים ולצמצום מערכת הבירוקרטיה הסבוכה עימה נאלצו עד היום ניצולי השואה להתמודד".

כולנו

המפלגה החברתית פורשת במצעה תוכניות רבות למען מגזר הגיל השלישי. בין השאר היא מבטיחה לפעול להגדלת קצבת הבטחת הכנסה, למצוא פתרון לפנסיות עולים שנחסכו בחו"ל ואינן משולמות, לדאוג לדיור לקשישים, להתאים דיור ציבורי לקשישים, להוסיף יחידות דיור בבתי גיל הזהב, לסייע בשכר דירה לקשישים חסרי דירה, להרחיב את סל התרופות, להפחית את עלויות הבריאות לקשישים, להפחית ההשתתפות העצמית לתרופות, להשתתף בטיפולי שיניים, לקצר זמני המתנה לטיפולים רפואיים, להגדיל את מספר המיטות במוסדות אשפוז ולהרחיב את כוח האדם בהם, לצמצם משמעותית את התור לאשפוז סיעודי גריאטרי, לפקח על מוסדות אשפוז, להקים מרכזי יום קהילתיים לקשיש.

סיכום

קל להבטיח הבטחות, הרבה יותר קשה לקיימן. אצל חלק מהמפלגות יש לפחות כוונה טובה, אבל חלק אחר בכלל לא מתייחס לאוכלוסייה המבוגרת. מכל מקום, ההחלטה למי להצביע מבוססת בסופו של דבר על סל שלם של מוצרים – מי הפיגורות, מה הרקורד שלהן, מה הסיכויים שלהם להיות בקואליציה, מה הראייה המדינית/בטחונית/חברתית שלהן, ומה מרגיש לנו בבטן הכי נכון.

Meir-ch@bezeqint.net

הערת המערכת:

אין לראות בכתבה זו העדפה/המלצה של מערכת העיתון להצביע למפלגה זו או אחרת.

מוקדי תיאום בין גורמי הסיעוד וקביעת מבחני זכאות אחידים. כן מוצע להכליל בסל הבריאות טיפולי שיניים לקשישים מגיל 75 ומעלה. המיועד מטעם המפלגה למשרת שר האוצר, מנואל טרכטנברג הכריז: "אנו נדאג שלא יהיו זקנים עניים".

הבית היהודי

בכנסת ה-19 החזיקה מפלגת הבית היהודי את תיק "המשרד לאזרחים וותיקים" ולמרות זאת אין במצעה אפילו אזכור אחד בנושא הגיל השלישי.

ישראל ביתנו

אין אזכור למגזר הקשישים פרט לאמירה כללית המדברת על שכבות חלשות: "נבטיח שוק חופשי עם דאגה כנה לפרט ולשכבות החלשות".

מרצ

מתוך מצעה של המפלגה: "מרצ רואה עצמה כמפלגת שמאל ישראלית שמקדמת זכויות אדם ואזרח, מדיניות כלכלית סוציאל דמוקרטית...מרצ דוגלת ומקדמת את ערכי השוויון, המוסר, הצדק והשלום ואינה מתביישת לומר בקול רם וברור דברים שאף מפלגה אחרת אינה מעזה לומר". בסעיפי מצעה יש התייחסות רבה לזקנים, בין השאר עדכון קצבאות הזקנה והנכות, קביעת מנגנון לעדכון תדיר ואפקטיבי של קצבאות הזקנה והנכות שישקף את העלייה ביוקר המחייה ואת השינויים בשכר הממוצע במשק. לטעמה של מרצ, על הממשלה שתתגבש לפעול לשילוב האשפוז והטיפול הסיעודיים בקהילה בסל הבריאות הממלכתי ולצמצום השתתפות המשפחה בעלויות הטיפול. יש להרחיב את טיפולי השיניים הבסיסיים והמונעים לקשישים, ליצור מערך תכניות הזנה ייעודיות לקשישים החיים בעוני.

ש"ס

המצע מתייחס באופן כללי לשכבות החלשות וביניהן גם הזקנים: "ש"ס תפעל לחקיקת 'סל שרותי רווחה חובה', אשר יבטיח אספקת סל שירותים בסיסי לכל ילד, זקן, נכה ומשפחה הלוקה בתפקודה".

יהדות התורה

אין בהצהרותיה של המפלגה העכשוויות או ההיסטוריות התייחסות ספציפית למגזר הגיל השלישי.

יש עתיד

המפלגה עדיין לא פרסמה את מצעה. היא מצהירה כי היא "הוקמה כדי לייצג את מעמד הביניים הישראלי, שמשרת בצבא, שעובד ומשלם מיסים, ואינו מצליח לגמור את החודש". לזכותה יצויין כי במהלך השנתיים בהן הייתה חברה בממשלה זכו שורדי השואה "למתן תרופות בחינם לניצולים, להגדלת הקצבאות

הלוחש לספרים: סיפורו של רפאל גרינצווייג

"הנני אוסף ספרים? זה נשמע לא טוב. אני שומר אותם באהבה."

✿ מאת: חנה גלבע

רפאל טוען: "אנו לא אספנים, פשוט יש לנו דברים"... לרפאל נותר מעט מאד מקום לנוע בו במרחב זה של ביתו; ניכר שהיותו מצוי ב"רחם" האוספים שלו, "מחובק" בספרים ובפריטים המקיפים אותו מכל עבר מקל עליו לבקרם בכל שעה משעות היום וללטפם במבטו האוהב, ולהרגיש אושר רב, "זה בודאי יעיל יותר מפסיכולוג" הוא מסביר. שולמית מעידה כי "אם יש ספר שרפאל אוהב, הוא צריך להישאר מחובק איתו".

איך התפתחה אצלך אספנות כה אינטנסיבית?

ה"אשמים" העיקריים היו הוריו של רפאל שעזבו שושלת מכובדת (שמות בני המשפחה מתנוססים על קירות ב"כ פנקס בפראג עד היום) של דורות בצ'כוסלובקיה ועלו לארץ בשנת 1934. רפאל גדל בת"א וברמת-גן, ומזה כ-40 שנה מתגורר ברעננה. בכל שבוע נהגה האם לצייד את המשפחה במזון ובספר חדש שרכשה בקביעות בחנות הספרים הידועה של פולק. תרומתו של האב לאהבת הספר הייתה ב"הוראת הקבע" למר פומרנץ, הבעלים של חנות ספרים בשם זה, לאפשר לרפאל הילד לבחור ספר או שניים בכל שבוע כאשר התשלום שולם בקביעות בכל שישי בשבוע בצמוד לתשלום על מצרכים ש"רשמו" במכולת. רפאל מציין שלבחירת הספרים אצל פומרנץ התלווה מניע נוסף: חיבה מיוחדת ש"פיתח" כלפי בתו הג'ינג'ית. ואולי זו הסיבה שגם בחירת ליבו לחיים, שולמית, היא ג'ינג'ית מקסימה...

הורי רפאל הקדישו את כל אונם ומרצם, וגם כספם, לטיפוח בנם היחיד לפי כל כללי החינוך התרבותי האירופאי. במשפחתם הקטנה היה נהוג ביקור שבועי משותף בתיאטרון, באופרה או בקונצרט, ובכל שבת ביקור בגלריה "כץ" לאמנות. בבית נוגנו תקליטים כשיגרה. רפאל גם למד נגינה בכינור והיה חייב להתאמן בקביעות, גם בשעה שהעדיף לעשות דברים אחרים... את הקריאה החל אביו להקנות לו בגיל 3 "בשיטת החדר", כאשר, בהושיבו אותו על ברכיו, הסיט את אצבעו הקטנה מתחת לכל מילה שקרא לו. המאמץ הניב פרי ורפאל החל לקרוא בגיל 4 ומאז לא פסק...

רפאל מספר שהקריאה היא עיקר עולמו עד לשעות הקטנות של הלילה. הוא מבלה שעות רבות בקשר עם אספנים בארצות שונות וצופה בערוץ ההיסטוריה ונשיונל גיאוגרפיק בתוכניות אספנות. בזכות אותה אהבת קריאה נמשך רפאל לאיסוף הספרים. הוא לא שוכח כיצד בילדותו קיבל פרס מאביו ספר (ולא ממתק!) בשם "מסע הפלאים של רבא בר חנא" שהינו גרסה של אגדה תלמודית שנכתבה ע"י ד"ר לוינשטיין ואויריה ע"י מאיר בן אורי. הספר הוצא לאור בשנת 1936 בצורת "אקורדיון" דפים צהבהב. ספר זה, שהיה חביב עליו במיוחד, אולי בזכות הדמות

בר מילדותו הבין רפאל שאחרים יראו אותו כ"עוף מוזר". בעודו ממתין לתורו במרפאה, שקע רפאל בקריאת ספר חדש שרכש לא מכבר: "תולדות הרנסאנס באיטליה" שכתב יעקב בוקהרט. מורה מבית ספרו שבמקרה עברה במסדרון נזפה בו: "זה לא קשור ללימודים, למה אתה מבזבז את זמנך?".

צילום: מוטי בן-אריה

מי מאתנו לא אסף בילדותו בולים, גוגואים, סמלים, מחזיקי מפתחות, עטיפות מסטיק, ובעצם מה לא? רובנו נגמלנו מהעיסוק אבל חלקנו, בדומה לרפאל, הפכו ל"משוגעים" לדבר. פסיכולוגים מסבירים באופנים שונים את הצורך של האדם לאסוף, אבל כולם מסכימים שכל עוד הדבר מביא הנאה וסיפוק לאוסף ואינו פוגע באיש, הרי מדובר בדבר מבורך. "האספן הוא יצור בודד משום שאי אפשר להעביר את החוויה מאדם לאדם. אפשר לספר עליה, לשתף, אך לא לתת לאחר לחוות אותה", מעיד רפאל.

ביתם של רפאל ושולמית גרינצווייג הוא "מוזיאון" של אספנות, בעיקר של ספרים בנושאי היסטוריה, דתות וכתות, אגודות סתר, יהדות אירופה, וספרות שואה. כלולים שם אוספים של ספרים מיניאטוריים, ספרי פופ-אפ (שעם היפתחם "קופצת" החוצה מגזרת נייר כציור תלת-מימדי), ספרי SHAPE (בצורת עצם או דמות), וגם אוסף של למעלה מ-600 ינשופים מיניאטוריים, חרבות ופגיונות אפריקאיים וכן מסכות של בעלת הבית. כ-70 שנים של אספנות זו תועדו גם במוסף מיוחד של עיתון ה"ארץ". רפאל מנסה למתן את את קריאת ה"וואו" של כל מבקר בביתו למראה האוספים הממלאים כל חלקה טובה כולל ארונות אכסון בכל החדרים, מדפים וערמות הנערמות כמעט על כל כיסא ושולחן בריהוט ה'ענתיקי' שירש רפאל מהוריו. ועדיין

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה

הטלוויזיה הקהילתית "מבט-רענן" אתם מוזמנים לצפות בשידור המגזין שלנו לחודש מרץ

מתי משדרים?

בימי א' בשעה 17:30
בימי ה' בשעה 12:30

מה במגזין?

1. תוכנית אולפן: גמלאים מטיילים בעולם.
2. ספורטאים בגיל השלישי.

איפה?

בכבלים בערוץ 98 ב-YES וב-HOT

לפייה זהנה!

יתכנו תוספות ושינויים.

החולמנית-מה (מעין ברון מינכהאוזן יהודי) על תובנותיה את העולם והחיים, נעלם ואבד. רפאל לא נח ולא שקט עד שאחרי שנים רבות של חיפושים הצליח לאתר, וכמובן שרכשו והוסיף אותו אחר כבוד לאוסף שהלך וגדל.

צילום: מטי בר-אריה

כיצד מתייחסת משפחתך לאיסוף "הלהוט" שלך?

רפאל, אב לשני בנים (פיזיקאי והייטקיסט) ולבת (גם היא בהייטק) וסב גאה לשה נכדים, מעיד כי ילדיו גדלו בבית עם אוספיו וגם עם כלב זאב גדול. הארונות היו מלאים תמיד בספרים אך המסר היה ברור: "זה של אבא. בזה לא נוגעים. יש לכם צעצועים משלכם."

קשה היה לעצור את השאלה מי מנקה את האבק?

רפאל עונה בהתרסה לשאלה זו: "המגילות הגנוזות נשמרו דווקא בגלל שהיו באבק. אבק יבש לא מקלקל, ואני לא עבד של אף דבר, אבל, הוא מודה, "מדי פעם אני נכנס לקריזה קלה ואז אני מנקה."
זוגתו שולמית, שהינה בוגרת "מכון אבני" וקרמיקאית ופסלת בזכות עצמה, מתייחסת בסלחנות אוהבת ומלאת הערכה לאוספיו של רפאל, אך מסרבת להיות שותפה לעול שבתחזוקת האוספים. היא מתבטאת בעוקצנות חביבה: "זה הבייבי שלו והוא צריך לטפל בו". ומוסיפה בעדינות רומזת: "בזמן האחרון הכמות עברה קצת את הגבול הסביר....".

מתי איסוף ספרים שאינו מזיק לאיש הופך להתמכרות?

רפאל מתבדח: "משפחה פולנית לא זורקת כלום. משפחה רומנית לא שומרת כלום."
כשהחליט פעם לדלל את אוספיו, הוא זרק שבעה שקים של עיתונים וגזרי עיתונות של 40 שנות מוספי "הארץ" וכן מאמרים של אדם ברוך ששמר בקנאות. היום הוא מתחרט. "אמר לי שיש חנויות שמוכרות עיתונים ישנים"... כך קרה גם לאוסף של פתקי מפלגות לבחירות שזרק. "התחלתי לזרוק כי אני מודע לכך שאינני רוצה שילדי יחיו את חיי; כל אחד יש לו את חייו".

איזה עתיד אתה מייעד לאוספים אלו?

"אני משאיר לילדי את החלטה, לתרום או למכור."
hannahgilboa@walla.com

בס"ד

הזוג המבריק

✓ משק בית

✓ ניקיון לפני אכלוס / אחרי שיפוץ

✓ מחירים הוגנים

✓ השירות והאיכות במקום הראשון

אליאור - 054-2401877 • שירן - 052-3884202

eliorperetz2222@gmail.com

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה
רח' ההגנה 114, פינת רחוב חנה סנש, רעננה
טלפון: 09-7747041 / פקס: 09-7729320

אל תישארו לבד בבית

הצטרפו לחוג המבקרים וקבלו יום ניסיון במתנה

מרכז יום לקשיש קולט חברים חדשים ומציע:

- הסעות מהבית וחזרה
- ארוחת בוקר, עשר וצהריים
- פיזיותרפיה
- אחות
- עובדת סוציאלית
- חדר מחשבים
- סלון יופי - מספרה ופדיקור

מגוון פעילויות: אומנות, הרצאות, מוסיקה, קרמיקה,

התעמלות, עיסת נייר, ארומתרפיה, פסיפס, גינון טיפולי, משחקי שולחן וחברה, טיפול בעזרת בעלי חיים, פרשת השבוע, ציור, אירועים וטוילים.

במרכז היום שני אגפים:

עצמאיים/תשושים ותשושי נפש (אלצהיימר).

מתקבלים זכאי חוק סיעוד, רווחה ופרטיים.

לפרטים נוספים, נא להתקשר לטל. 09-771 1598

פלפלים צהובים ואדומים

מאת: אביבה קניג

מאין הגיעו הורייך?

"אבי, בורוכוב קולונטר, שהחליף שמו לאמנון יעקובוב, נולד בעיר אניג'ון באוזבקיסטן. בדרכו כילד לתלמוד תורה ספג קריאות גנאי "יהודון" ונשבע שכשיגדל יעלה לארץ הקודש. גם אמי, שנולדה בסמרקנד, למדה בתלמוד תורה. הסיפור במשפחה אומר שהלבישו אותה בבגדי בנים ושלחו אותה ללמוד כסגולה למשפחה שיוולדו לה בנים זכרים. בהיותה בת 12, עם התחזקות המשטר הקומוניסטי ובהשפעתו, עברה ללמוד בבית ספר רוסי, מה שהפך אותה לקומוניסטית למשך כל חייה. לאבא שלי, שהיה פעיל עלייה, זה לא הפריע. איש חזק, חריף ותכליתי היה, אבל יחד עם זאת רך ומתחשב ולא האמין שראוי לכפות על האחר את דעתך".

ומתי עלו לארץ?

בנובמבר 1944 עלו הוריי יחד עם 500 איש מבוכרה לישראל, כשהימים הם ימי שלטון הבריטי ובלי אשרת כניסה אי אפשר היה לעלות. אבא זכר את נדרו לעלות לארץ וכציוני נלהב ברח עם אמא ובנו בכורו בן שמונת הימים וקבוצת יהודים ציוניים בדרך מסמרקנד דרך פרס. לא פשוט היה לצאת אז מבוכרה. תעשייה שלמה של ריגול והלשנות פרחו אז אפילו בתוך משפחות. זו הסיבה שהוריי לא נפרדו. את מפתח הבית זרקו בדרך, ואז אבא שינה את שמו לאמנון יעקובוב. תארי לך שרק 35 שנה מאוחר יותר נפגשה אימי עם אימה."

קשה הייתה הדרך?

"במונחים של היום כמעט בלתי אפשרית וחסרת סיכוי. אבא ברח עם אימא לפרס דרך משהד. כפעיל עלייה נעזר בקבלת אשרות יציאה מהסוכנות. איש הקשר היה ער"ד חוטר ישי שהיה "בונה" משפחות של 40 איש ושולח לארץ. היו מקומות בהם נאלצו לצבוע את גופם בכורכום כדי להיראות כצוענים, והיו מקומות שם התלבשו כמוסלמים ואבא קרא לעצמו עבדו אל רחמן ואימא לבשה רעלה שחורה. הוריי לא רצו לבזבזו אשרת כניסה לארץ עבורם ולכן הלכו עד הודו, שם נשאר שנה תמימה וקיבלו נתינות אנגלית. רק אחר כך מימש אבא את חלומו לעלות לארץ-ישראל בזכות העוצמה הרוחנית, הנחישות ואהבת ציון שהייתה חדורה בו מילדותו."

המאמץ הצדיק עצמו בארץ המובטחת?

"המשפחה הגיעה לתל-אביב לשכונת פלורנטין. אבא היה בעל תושייה ושכר חנות בגודל של 20 מ"ר אותה חילק בעזרת סדינים לשניים. הוא הקים גלריה עבור הילדים. מאחור ישנו הוא ואימא ומקדימה הייתה החנות. הוא עבד בתור חייט ואימא כתופרת. כל הבית היה עמוס בבדים צבעוניים. אני עצמי נולדתי בתוך הבדים. מחוסר מקום בבית הכניסו אותי מתחת לשולחן. באחד הימים נכנסה לחנות גולדה מאיר שהייתה שרת העבודה, שמעה תינוקת בוכה מתחת לשולחן והציעה שאלך לכן. כך היה."

הגן שינה בך משהו?

"מגיל שנה וחצי גדלתי באווירה שונה לגמרי מזו שהייתה בבית.

60 ציורי פלפלים, משוחים על הקנבס בצבעוניות עזה מקיפים את המבקר בתערוכה של הציירת הרעננית מלכה יעקובוב-זמיר, המוצגת בימים אלה בגלריה של "יד לבנים" בעיר (עד ה-7 במרץ) ונותנים לו תחושה שהוא נמצא בשדה גדול של פלפלים צבעוניים.

צילום: מוטי בן-ארי

למה פלפלים?

"באחד הימים יצאתי לשדות גבעת-חן", מספרת מלכה, "ולנגד עיניי נפרש שדה פלפלים אדומים וצהבהבים, חריפים ומתוקים. שילוב הצבעים העיר בי זיכרון חבוי של ילדותי. אלו בדיוק צבעי הבדים הבוכריים שליוו אותי מבית הורי בסמרקנד ואחר כך בפלורנטין בתל-אביב. שימי בד בוכרי רקום בשלל צבעים ליד פלפלים, והם מיד יתחילו לדבר אחד עם השני." אומרת מלכה ואפילו לא מחייכת.

"תמיד ציירתי בחומים", ממשיכה מלכה, "אבל השדה הזה כאילו הוציא ממני את הצבעוניות שנולדתי לתוכה והייתה חבויה עמוק בתוכי. הרגשתי כאילו חלצו את הפקק מבקבוק שהיה סגור במשך שנים וכל הצבעים כולם יצאו מתוכו בכל עוצמתם."

ומאז עברת משחור לבן לצבע?

"בדיוק כך", היא עונה. בביתה הנאה ברעננה תלויה על קיר אחד תמונת פורטרט של אביה ומולו ציור של שדה פלפלים המנהל עם האב דיאלוג מתמשך. פמוט עתיק יומין, בו נהג האב להדליק נרות בימי חג ומועד, מונח ליד תמונתו כאילו לחזק הקשר בין הימים של אז לאלה של היום. אישה צנועה, שקטה ונעימה היא מלכה. מכלכלת בחריפות ובתבונה את צעדיה בחיים. בשיחה איתה הסרנו את את הקליפות העוטפות את סיפור חייה המרתק. "את הכישרון לאומנות כנראה ירשתי ממשפחתי הבוכרית שחיה בסמרקנד באוזבקיסטן. מספרים שיהודי בוכרה הגיעו לסמרקנד כי האמיר חיפש אומנים שיקשטו ויעטרו את כיפות ארמונותיו. את האומנים היהודים הוא מצא בספרד ובסוריה והביא אותם לבוכרה, שם הם עסקו בעיקר באומנות העיטורים האופיינית, בתפירה, בתכשיטנות וכמובן בריקוע כלי כסף זהב."

אז איך נהיית ציירת?

"באחד הימים נכנסה לחנות חברה של אימא שראתה את הציורים שלי וקבעה: "את ציירת". שלחו אותי ללמוד במכון אבני ומשם אצל יחזקאל שטרייכמן שאמר: "את נשארתי פה". קיבלתי פרסים רבים על ציורי ואפילו הצעה ללימוד בארה"ב. אבא אמר לי: 'את בת 23. איך תלכי אני יודע, איך תחזרי אני לא יודע.' אז נשארתי, נהיית מורה לאומנות בבית ספר 'זיו' בעיר, ובמקביל לא הפסקתי לצייר. השילוב בין חינוך לציור הוא המתנה שקיבלתי בחיי."

kenig1@bezeqint.net

ראיתי את הבית כאדם שמסתכל מהחוץ פנימה דרך החלון. השפה והאווירה בבית היו שונות לגמרי מאלה שבגן. התחלתי לתקן להורי שגיאות שעשו בעברית. יש סיפור נחמד לגבי השם שלי. אימא קראה לי דינה, ואבא לא הסכים: 'את עושה דין עם הקב"ה שנולדה לי בת? זו מלכה של ציון' ומאז אני מלכה ציונה. נהגתי לעלות לעליית הגג כדי להתבודד שם ולשים עליי את הבדים הצבעוניים ולחלום כאילו אני בעולם אחר. תחת קרני השמש נגלו לעיניי צבעי הבדים זוהרים כמו בוויטראז' צבעוני, אותם צבעים שפרצו אחר כך בשדה הפלפלים. בגיל 12 נשלחתי לבית-ספר חקלאי."

מאת: בלומה בינסטוק

למה כובע?

נוהגים כך גם כיום) לבשו בשבתות **שטריימל**. השטריימל, הספודיק או הקולפיק הוא כובע פרווה שנהגו ללבוש יהודי ליטא וגליציה. משערים כי מוצאו בכיסוי הראש הכוזרי. הבלשן ד"ר מוטי רוזן כותב כי מקור המילה הוא בגרמנית ופירושה כובע בעל רצועה של פרוות שועל סביבו. "ט לוינסקי, חוקר מועדי ישראל, ציין כי בפי העם דרשו "שבת" ראשי תיבות של: שטריימל במקום תפילין (בשבת הרי לא מניחים תפילין). הבדחנים אמרו כי שבת פירושה "שינה בשבת תענוג."

התרבוש, הוא כובע טורקי אופייני, שקיבל את שמו מצירוף של שתי מילים: מכסה זיעה. לשפה העברית הגיע השם מן הערבית. לכובע האדום הזה, דמוי העציץ ההפוך, יש גם שם נוסף. בצרפתית ובאנגלית הוא נקרא פז כי האמונה אומרת שבעיר פז שבמרוקו יצרו אותו לראשונה.

גם **הכאפייה** המשמשת ככיסוי ראש במזרח התיכון קיבלה את שמה משם העיר "אלכפא" שבעיראק, העיר בה ייצרו את הכאפייה הראשונה. זוהי מטפחת בד הכרוכה מסביב לראש ומעליה חבל שזור הקרוי עקל. זו הייתה כנראה צורת כיסוי הראש בימי אבותינו.

המצנפת נמנית עם בגדי הקודש של הכהן הגדול. "ובמצנפת בד יצנף" (ויקרא ט"ז, ד). הפועל צ.נ.פ. משמעותו כרך מספר פעמים. ואכן גם היום ההודים והסיקים כורכים סביב ראשם מספר פעמים רצועת בד ארוכה היוצרת מצנפת הנקראת גם **טורבן**.

הכובע הנפוץ ביותר בין הילדים, הספורטאים והתיירים הוא **כובע המצחייה**-כובע עם תוספת מלפנים בצורת גג מעל המצח המגנה על הפנים. הראפרים והמצחיקנים למיניהם חובשים אותו כשהמצחייה מאחור. בימיו הראשונים של צה"ל חבשו החיילים כובעי מצחייה בצבע חאקי עם יריעת בד בעורף. לכובעים אלה קראו "**היטלמאכר**" שפירושו ביידיש כובע. בימים הקרים חבשו את **כובע הגרב** שהיה עשוי מצמר. את ההגנה הטובה ביותר נותנים כובעי הקש בעלי התיתורה הגדולה: **הסומברו** של המקסיקנים ותושבי אמריקה הלטינית, ו**כובעי הקש** של התיילאנדים, הסינים ותושבי המזרח הרחוק. באמריקה השתמשו הבוקרים בכובעי עור עם תיתורה שהגנה עליהם מהשמש. הכובעים היוו סמל מסחרי ונקראו **כובעי קאובויס**.

shinbet37@gmail.com

למה כובע? להגן מפני השמש, מפני הקור, כפריט אופנתי, כפריט צבאי, כפריט דתי, כפריט טקסי. הכובע משמש כסימן היכר של בעלי מקצוע מסוימים כמו שופטים, אחיות, קוסמים, טבחים, ליצנים, בוקרים ועוד. בימי הביניים שימש הכובע כאמצעי השפלה ליהודים.

בפורים הכובע הוא חלק בלתי נפרד מכל תחפושת. בכל העולם נהגו ילדים לשיר "לכובע שלי 3 פינות", אך מקורו הוא ישראלי והוא חובר על ידי עולים מצרפת שהכירו את הכובע המשולש של נפוליאון. **כובע שלוש הפינות** התפתח מהכובע העגול ורחב התיתורה של החיילים הספרדיים שנלחמו בצרפתים. על ידי קשירת השוליים קיבל הכובע את צורתו המשולשת והוא היה נפוץ במשך כל המאה ה-18. גם לארה"ב הגיעה האופנה הזאת וחמשת הנשיאים הראשונים חבשו כובע שכזה.

בצרפתית נקרא כובע בשם **שאפו**. בהשאלה כשרוצים לומר למישהו "כל הכבוד" אומרים "שאפו", ומסירים את הכובע. המקור הוא מנהג מימי הביניים. כשהאבירים רצו לתת יחס של כבוד כלפי מישהו, או להסביר לו פנים לשם ברכה, היו מסירים את הקסדה והמצחייה כדי להזדהות. גם בעברית אנו משתמשים בביטוי "להסיר את הכובע" כדי להביע יחס של כבוד כלפי מישהו. המילה "כובע" הגיעה לעברית כנראה מהארמית. היא מוזכרת במקרא בספר יחזקאל: "צינה ומגן וקובע". שורש המילה קרוב לשורש גבע ומכאן הכינוי מגבעת, ואכן הכובע או המגבעת מזכירים גביע הפוך. **כובע הטמבל**, שהפך לסמלו של הישראלי בקריקטורות, הוא כובע חאקי עגול שהיה נפוץ בארץ בהתיישבות העובדת בשנותיה הראשונות. מקור השם "טמבל" הוא בטורקית ופירושו עצלן או בטלן.

כיום **המגבעת** היא פריט אופנתי. היא עשויה מלבד ובה קפל בחלק העליון עם שיקועים משני הצדדים. בציבור החרדי-ליטאי והחרדי-ספרדי היא מכונה "קנייטש". המגבעת הייתה פעם פופולארית בין אנשי המאפיה באיטליה. זהו אמנם כובע גברי אך הנשים אימצו אותו, ייצרו אותו מבדים שונים, הוסיפו לו תוספות כמו פרחי בד, סרטים, טול ועוד.

הכומתה או **הברט** היא סוג של כובע עגול בעל חלק עליון שטוח ללא תיתורה. הכומתות הראשונות היו עשויות מצמר וחבשו אותן איכרים באסקים. כיום רובן עשויות מלבד. כומתות הן חלק מהמדים של רוב צבאות העולם. גם בצה"ל יש ליחידות כומתות בצבעים שונים. בעבר היה נהוג להלביש ילדים בברט בעיקר בשבתות כשהלכו לבית הכנסת. המבוגרים (ויש כאלה שעדיין

יום האישה הבינלאומי

הקרנת הסרט **גבו**

המשפט של וויאן אמסלם | ישראל 2014

יום ראשון, י"ז אדר תשע"ה, 8.3.15, בשעה 19:00
בבית "יד-לבנים", רח' אחוזה 147 רעננה

במעמד:

זאב בילסקי, ראש העירייה
רונית וינטראוב, סגנית ראש העירייה הממונה על אגף תרבות נוער ופנאי
מתי בורושק, חברת מועצת העיר ויו"ר מועצת נשים עירונית

בתום ההקרנה: נסים דיין בראיון עם רונית אלקבץ
במאית הסרט והשחקנית הראשית

כרטיס במחיר 25 ₪ בקופת יד-לבנים, טל' 09-7610549

לם מודלית ג' שפי

ופתאום הגיע סתיו

✿ מאת: מלכה מהולל

תיאורן

מחזאי: אריק קובל **בימוי:** איציק ויינגרטן **שחקנים:** ליא קניג ותומר שרון
הדעה העממית גורסת שבקומדיה צוחקים ובטרגדיה בוכים, אלא שכבר בשם הקומדיה החדשה, המוצגת בתיאטרון "הבימה", "פתאום הגיע סתיו" מתגנב לו בחשאי רגש לא שמח במיוחד. בסתיו נושרים העלים, הצבע האפור משתלט, ורק היוצרים מתמלאים בהשראה.

"כל שעה עוד חתיכה נופלת, עוד חבר מת... אני לא מבינה את השפה שמדברים בטלוויזיה, נדמה לך שאתה בארץ שלך, אבל לא...". כך מנסה ליא קניג לתאר לבנה כריס (תומר שרון) את תמונת הזיקנה. בנימה מבודחת היא אומרת: "אתה יודע שהזדקנת אם אתה עושה חיקויים לרעשים של הגוף שלך", אבל היא בכלל לא צוחקת כשהיא אומרת: "פעם ראשונה ראיתי שהזדקנתי דרך העיניים של הילדים שלי."

הליהוק ל"ופתאום הגיע סתיו" נפלא. ליא קניג מיטיבה לדבר בשם בני גילה, ותומר שרון, חד הלשון, מייצג היטב את שכבת הילדים של. ההצגה עצמה הגיעה מברודווי והתאקלמה פה, בתל-אביב, כאילו נולדה כאן. רוצה לומר שהדילמות של הגיל השלישי "סדנא דארעא חד הוא", בכל מקום הן זהות. המבוגרים רוצים להישאר בביתם, הילדים רוצים שקט מההורים הנודניקים, ותמיד יש מישהו שעושה מזה כסף.

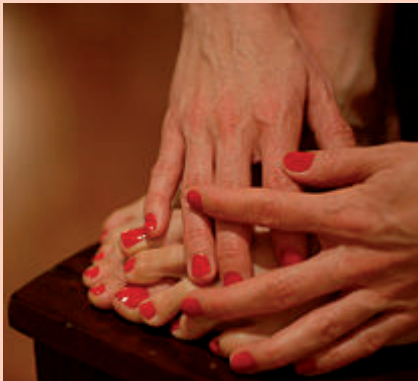
הסיפור בנאלי. אמנית מבוגרת, שנונה ואסרטיבית, מכריזה מלחמה על ילדיה שמתכננים להעבירה לבית אבות. היא מתבצרת בביתה בברוקלין עם כמות חומר נפץ שמספיקה כדי לפוצץ את כל השכונה. לדירה מתגנב בנה כריס, אותו לא ראתה מזה 20 שנה, והוא הופך למתווך בינה לבין ילדיה האחרים.

צוחקים הרבה, אבל זה לא ממש מצחיק. ההומור הוא פשוט תרופה נהדרת להתמודדות עם כל תחלואי הגיל השלישי, תחלואי המשפחתיות המעצבנת, ותחלואי החברה המתנכרת לקשישים. עדיף לצחוק מאשר לבכות.

Mehulal2@netvision.net.il

לק לציפורניים - לא מה שחשבתן

✿ מאת: אביבה קניג

רפנה

צביעת ציפורניים החלה כנראה כבר לפני כ-5,000 שנה בתרבות המצרית והסינית. אלפי שנים אחר כך היו אלה המכוניות שנצבעו בצבע לק מבריק ועוררו השראה בפיתוח הלק לציפורניים. פעם היו רק בנות המעמד הגבוה מטפחות את ציפורניהן, אבל היום טיפוח אצבעות הידיים והרגליים הוא מנת כל אישה שחפצה בכך, ואנו שומעים לא מעט גם על גברים שמושחים ציפורניהם בלק, שקוף או צבעוני.

כל המשוטט ברחוב אחוזה שם לב למכוני המניקיור-פדיקור שקמו כפטריות אחרי הגשם. אפשר לצאת לסידורים ולהיכנס לעשות מניקיור בלי לקבוע תור.

איך נבחר את צבעי הלק המתאימים לנו? ישנם צבעים המתאימים לקיץ וישנם המתאימים לחורף, ישנם המתאימים לכהות עור וישנם לבהירות, שלא לדבר על ההבדלים בין לקים לצעירות ובין לקים למבוגרות יותר.

כמה כללים בלתי כתובים:

לציפורן ארוכה רצוי להימנע מצבעי אדום עז, ורוד פוקסיה או זהב. הצבעים המתאימים הם הבהירים, דהיינו אפור או ורוד בהיר. ציפורניים ארוכות מתאימות לאצבעות צרות או בינוניות שנותנות אשליה של אצבעות ארוכות.

לציפורן באורך בינוני יתאימו כל הצבעים, אך יש לקחת בחשבון את גוון העור. לעור בגוון צהוב יתאים לק אדום או בורדו. לעור ורדרד יתאים גוון כתום. לאצבעות מגושמות רצוי אורך ציפורן בינוני עם סיום מעוגל כדי לעדן את המראה.

ציפורניים קצרות בוחרות נשים מטעמי נוחות. צבע כהה או לחילופין פרנץ' ידגישו את הציפורן ויתנו אשליה של ציפורן ארוכה. לכן הצבעים המתאימים הם בגווני כהים כדי להדגיש את הציפורן.

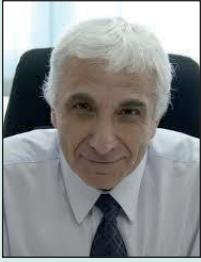
פלטת הגווני עשירה והצבעים הופכים כל בגד למרענן ומעניין. ישנם היום לקים ריחניים, לקים לטבעונים, ואפילו לקים מגנטיים. צבע הלק מגיע עם חלקיקי מגנט זעירים שעושים צורות בצבע ומשנים את המראה כשמקרבים אליהם מגנט. המגנט עצמו מוצמד למכסה בקבוקון הלק. ישנם לקים המשנים צבעם בהתאם לשינוי הטמפרטורה, כלומר אם מחזיקים משקה חם או קר הצבע משתנה. ישנן חותמות לק במגוון סגנונות ואפילו הדפסת דוגמאות על ציפורניים. מורחים לק ומכניסים למדפסת המדפיסה את הדוגמה שבחרת. עט לק מאפשר ליצור קישוטים כיד הדמיון הטובה עלינו ויש גם לק ג'ל שנשאר ללא פגע במשך שבועיים עד שלושה, אלא שהוא פוגע באיכות הציפורן. מבטיחים לנו שבקרוב ייצאו לשוק לקים עמידים במיוחד שיחזיקו עד עשרה ימים.

העיקר לא ללכת עם לק מתקלף ולא לכסוס ציפורניים. ידיים מטופחות משדרות אישה מטופחת.

Kenig1@bezeqint.net

* מאת: שוקה די-נור

לקראת חג הפורים הנה סיפור מחויך שהגיע אליי כל הדרך מניו-יורק

ג'והן שפירו הוא יהודי אמריקאי חם עם הרבה קשרים ומשפחה בארצנו, מגייס תרומות ידוע למען ישראל. לפני מספר חודשים פגשתי אותו שוב, וישבנו יחד לארוחת ערב בניכר. במהלך שיחתנו הוא קולט את הצמא שלי לסיפורים.

"איזה סוג של חוויות אתה מלקט?" הוא שואל.

"חוויות מסוגים שונים, אבל אשמח לחוויה מחויכת לקראת הפורים", אני משיב לו.

אני חש שגלגלי הזיכרון במוחו מתחילים לנוע והוא שולף את הסיפור המחויך הבא:

קבוצה של הנהלות בתי-ספר יצאה לכנס מקצועי במלון "מייפלואאר" שבקונטיקט. זה מלון בוטיק מלבב בסגנון קולוניאלי עם גרם מדרגות מרשים שעולה מקומת הלובי לקומות המגורים. ידידי, מייקל, היה אחד מהמשתתפים.

בערב הראשון נערך קוקטייל קבלת פנים שלונה בארוחת ערב. מייקל שתה מעט מעל המידה באותו ערב. לאחר האירוע הוא עלה לחדרו שבמלון, פשט בגדיו – הוא נוהג לישון עירום לגמרי – ובהנאה רבה הזדחל אל בין המצעים המפנקים והנעימים למגע.

בשעות הקטנות של הלילה הוא מתעורר, לחץ עולה בשלפוחיתו והוא מגשש דרכו לשירותים בחשיכה שבחדר. אולי בגלל שאריות אדי האלכוהול, או סתם כי היה מנומנם, במקום לפתוח את דלת השירותים הוא מתבלבל ופותח את הדלת הסמוכה, זו דלת הכניסה לחדרו, ומוצא את עצמו במסדרון. הוא קולט שטעה בדלת, הוא פונה לאחור אבל אבוי... הדלת נטרקת מאחוריו. גופו עירום, נטול כיסים להזכירכם, ואין היכן לחפש את המפתח. מייקל מביט כה וכה מחפש עיתון, אגרטל, כל דבר שיכול לכסות את

מבושיו אבל המסדרון נקי מכל חפץ. וכך בשעה שתיים בלילה מופיע מייקל בראש גרם המדרגות המפואר, עירום כיום היוולדו, ויורד את כל סט המדרגות לקבלה כדי לבקש מפתח נוסף לחדרו. פקיד הקבלה פוקח זוג עיניים לא מאמינות, שומע את סיפורו של מייקל הנבוך אבל כמיטב המרובעות האמריקאית הוא מבקש ממנו תעודה מזהה כדי לתת לו מפתח נוסף. להזכירכם, אין כיסים על גופו העירום של מייקל... (כך סיפר לי ג'והן שפירו)

אירוע רגעי שקורה לנו, מביך ככל שיהיה, הופך בסופו של דבר לאנקדוטה מעלת חיוך בשיחות הסלון של סוף השבוע. אז קחו

הכול בקלות....

shuka@dinur.name

היהדות שלא היכרנו / יוכי ברנדס

* מאת: ברכה ויסברט

כבר בשלב השער נשיתי בקסמי ספרה החדש של יוכי ברנדס. הבחירה באישה הלבושה כבלש הספרותי הידוע שרלוק הולמס, רמזה על עבודת חקר מעמיקה וחסרת פחד מצדה של הסופרת, כפי שהורגלנו כבר בספריה הקודמים.

יוכי ברנדס נהנית משני העולמות. מחד היא נצר למשפחת אדמו"רים ידועה, מאידך, כשהחליטה לעזוב את העולם החרדי, סיימה תואר שני במדעי היהדות. יש לה, אפוא, ידע עצום, אישי ואקדמי, ובעזרת

זכוכית מגדלת מלוטשת ווירטואלית היא לוקחת את הקורא למסע בלשי-תרבותי, תוך שהיא חושפת בפניו זוויות ראייה שונות ומפתיעות על התרבות שלנו.

"היהדות שלא היכרנו" הינו אוסף של טורים קצרים שפרסמה בעיתון 'ישראל היום', העוסקים במגוון נושאים אקטואליים, רובם נשמעים לנו מודרניים בתכלית, כמו למשל: משפחות חד-מיניות, הפלות, המתת חסד, צריכת קנאביס, ציורת לחוק ועקיפת

סמכות. מסתבר לנו להפתעתנו שהנביאים, חכמי התלמוד, רבנים והוגי דעות יהודים התמודדו עם הדילמות האלה בכובד ראש. כך מתגלה לפנינו יהדות שונה מאוד מזו שהיכרנו, כפי שנאמר בשם הספר. זוהי יהדות שלא רק שאיננה קפואה, אלא היא מוכנה לבדוק ולהתווכח על כל חידוש ומחשבה מקורית. תרבות צבעונית, תוססת, מעניינת ובעיקר רלוונטית לחיינו כאן ועכשיו

כחידים, כחברה, כמדינה וכעם. הוויכוחים הבלתי פוסקים האלה של חכמינו היו מעיין היצירה המרכזי של התרבות שלנו.

בספר חמישה פרקים: תיקון עולם, דת ומדינה, מעמד האישה, ישראל והעמים, חגים וזמנים. בחלק הראשון העוסק בתיקון עולם, ברנדס מצביעה על העובדה כי בתנ"ך מודגשת הזכות למשפחה ולהמתת חסד. בחלק השני, דת ומדינה, מדברת ברנדס על

אבסורד שיטת מינוי הרבנים הראשיים היום הנסמכת על היוחסין המשפחתי שלהם בניגוד לבחירת הרבנים והמנהיגים הדגולים בהיסטוריה שנעשתה על סמך כישוריהם, עשייתם וחוכמתם. בחלק השלישי, מעמד האישה, ברנדס דנה במצבה של העגונה ובדין החליצה המשחרר נשים מעגינותן ומאפשר להן להינשא ולהקים משפחה. בחלק הרביעי, ישראל והעמים, יש, בין השאר, דיון על

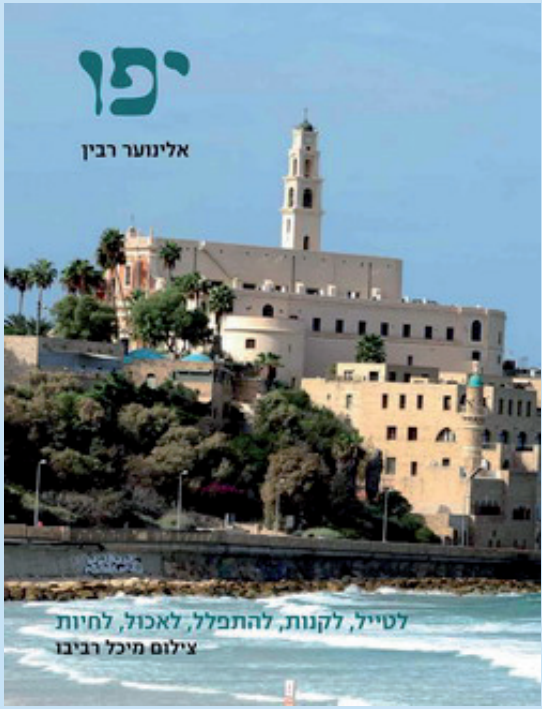
המהגרים המגיעים לארץ הן כפליטים והן כמחפשי עבודה. מסקנותיה אינן חד-משמעיות, אך היא מבדילה בין שתי הקבוצות. בפרק החמישי, חגים וזמנים, הסופרת מתייחסת לחגי ישראל. את חגי תשרי מוצאת ברנדס כזמן טוב ל"חשבון נפש אקולוגי".

"היהדות שלא היכרנו" הוא ספר מעורר מחשבה, מאיר עיניים, מלמד יהדות מזווית מקורית ובעיקר מעורר הערכה לסופרת שאוצרת בתוכה אוצר בלום של ידע אותו היא חולקת בנדיבות עם קוראיה.

Bracha@weisbarth.com

אין כמו יפו

✿ מאת: מלכה מהולל

אמרת 'יפו' אמרת עולם ומלואו, עולם אקזוטי משובץ מינים רבים ומנוגדים של אבני חן. 'יפו' מעוררת באפנו ריח של דגי ים טריים, בפינו טעם של מתאבנים טריים במסעדות הפרושות בנמל, ובנשמתנו אווירה של רומנטיקה שרק ערי נמל יכולות לייצר.

ניחוח של פיתות טריות במאפיות, טריות של חומס שנבחש זה עתה, צליל קולו של המואזין הקורא לתפילה מהול בצלילי המוסיקה המזרחית, מראה בתים עתיקים לצד בתים חדשים הנבנים בקצב מסחרר, תרבות של תיאטרון ערבי-יהודי לצד מוזיאון, מסגדים, כנסיות ובתי כנסת, תבלינים וקפה טחון טרי, אופנאיות חדשות לצד בדים של שוק הפשפשים – והכול ברדיוס של כמה קילומטרים.

אלינוער רבין, מומחית אוכל ותושבת יפו בעצמה ב-15 השנים האחרונות תנפסה יוזמה וריכוז את כל ההמלצות הכי חמות לטיול ולטעימה ביפו בספר אחד שקראה לו, איך לא, "יפו" (הוצאת מדיה 10). היא ריכוזה עבורנו את רוב הדברים הכי כיפים לעשות במקום הזה. היא מתנצלת שבספר של 240 עמודים היא לא הצליחה להכניס את כל האטרקציות, אבל נראה שגם עם מה שהכניסה – נזדקק לימים רבים כדי לכסות.

ניסיתי. את הקפה של בסמה, את חנות הדלתות הישנות, את מאפיית עטייה, את דומי האומנית המפסלת בנייר ובמלט, את עדינה פלסטלינה המייצרת תכשיטים קסומים, את מסעדת שאפה, את ארז המייצר בשמים ומתאים אותם לכל אישה בהתאמה אישית ועוד רבים אחרים. לא צריך הדרכה צמודה, לא צריך בקבוק מים או סנדביץ'. הכול אפשר לקנות בדרך. צריך רק לקחת את הספר הזה ולחבוש כובע – ולצאת לדרך. רעבים לא תחזרו.

Mehulal2@netvision.net.il

✿ מאת: לאה הראל

מילת החודש

פְּטוּמֵי מַלְיָם - דיבורים גבוהים אך חסרי תוכן

harelea@gmail.com

מה בין חרצית, פרח חודש אדר, לבין בצע כסף?

✿ מאת: לאה הראל

ה-7 לפנה"ס. עוד לפני כן השתמשו במטילי מתכת יקרה כמו זהב וכסף כאמצעי תשלום. במטילים אלה חרצו חריץ לצורך ביקוע החתיכה שנקראה בַּצֵּעַ, והיא ניתנה בתמורה לסחורה. ומכאן נובע הצירוף "בצע כסף" שעניינו טובת הנאה, והוא מעיד על יושר והגינות או היעדרם: "אז נלחמו מלכי כנען בתענך על מי מגידו בצע כסף לא לקחור" (שופטים ה' י"ט).
harelea@gmail.com

שמה של החרצית נובע מצבעה הצהוב. חילופי האותיות השיניות צ' וז' יביא אותנו לזהוב, ומכאן אל הזהב. מילה נרדפת לזהב היא חרוץ: "קנה חוכמה מה טוב מחרוץ וקנות בינה נבחר מכסף" (משלי ט"ז ט"ז).

גלגולה של המילה חרוץ מחזיר אותנו אל טרום לידתו של המטבע העובר לסוחר שהקדום ביותר בעולם מוכר מן המאה

תיקון טעות

התיכון הראשון ברעננה "בית המגן" החל לפעול ברעננה בשנת 1949 בניהולו של מר פרידלנדר. תיכון אוסטורובסקי החל פעילותו במקומו הנוכחי רק בשנת 1961. תודה לאביגדור קירשנר על התיקון.

חמין - צ'ולנט

מאת: לאה קליין

את השעועיית יש להשרות במים לא פחות מ-12 שעות תוך החלפת המים 3 עד 4 פעמים. לטגן את הבצל עד השחמה. להוסיף את השום ולטגן מעט. להוסיף את הבשר, המעיים (או הכופתה), התבלינים ואבקת המרק. להוסיף מים עד לכיסוי התערובת ולהביא לרתיחה. לבשל כשעתיים ולהכניס לתנור לחום של 100 מעלות למשך הלילה. חשוב לבשל את הצ'ולנט כשעתיים לפני שמעבירים לתנור, זה מבטיח שמרכיבי הקדירה יתרככו.

הצ'ולנט הוא אוכל יהודי מסורתי שמקורו ביהודי מזרח אירופה. מספרים שפעם בעיירות הקטנות בפולין היו רואים בשבת בצהריים יהודים רצים כשבידם סיר עטוף היטב שאותו הכניסו ביום שישי לתנור הכפר. וישנם גם הרבה סיפורים על משפחות שטעו ולקחו סיר של מישהו אחר. כשאוכלים צ'ולנט צריך לשכוח את כל מה שקשור לקלוריות ובריאות. המאכל הזה עתיר שומן וכולסטרול, אך באותה עת הוא עתיר בטעם. כמספר היהודים בעדותיהם כן מספר הסגנונות, הגיוונים והתוספות שאפשר להכניס לחמין.

הצ'ולנט שלי

- 1 ק"ג תפוחי אדמה קלופים
- 3 כוסות שעועיית לבנה
- 1,5 כוסות גריסים
- 2 בצלים גדולים קצוצים
- 5 שיני שום

750 גר' בשר בקר בשם שפונדרה או אוסובוקו או צלעות או שילוב של כמה סוגים עצמות (רצוי עם מח), מלח, פפריקה מתוקה, פפריקה חריפה, 1 כף אבקת מרק עוף, מעיים ממולאים (קישקע) או כופתה (קניידל), שמן לטיגון.

כופתה - "קניידל גאנב"

כך מכנים את הכופתה הנוספת לחמין. הכופתה העשויה מתפוח-אדמה, קמח ושומן "גונבת" את טעמיו של הצ'ולנט תוך הבישול.

תפוח אדמה מגורר גס, 3/4 כוס שמן קנולה, בצל גדול קצוץ, 1 כוס קמח לבן, 1 כוס קמח מצה, 1 כוס סולת, מלח, פלפל, 1 כוס מים רותחים.

לערבב היטב את כל החומרים, ללוש וליצור 2 כיכרות (הכמות גדולה ואפשר להקפיא חלק לפעם אחרת).

cleah1@walla.com

פרג - גם אוכל גם סמי הזיה ורפואה

מאת: אורה צרויה

הפרג מקבל במקומותינו מקום של כבוד בתוך אוזן ההמון, המאכל המסורתי של פורים. מהו מקורו של הפרג?

צמח הפרג - משפחת הפרגיים מונה כמאה ועשרים סוגים. הפרגים מעדיפים אקלים ממוזג וחמים, והם בעלי גבעול דק וגמיש, המכיל שרף דביק ולרוב זיפי במקצת. גובה הצמח יכול להגיע עד למטר. צבע הפרחים מופיע בגוני אדום, כתום, סגול, ורוד או לבן, תלוי במין ובגורמים נוספים. פרי הפרג הוא הלפט יבש, עגול בעל כתר, שהוא שארית לצלקת. ההלפט מכיל כמות גדולה של זרעים יבשים. בעודו בוסר הוא מכיל שרף שמצוי בשאר שלבי הגדילה בגבעולו של הפרג. הפרג צומח בכל רחבי ארץ-ישראל, מהחרמון ועד לדרום. קל לזהות את הפרגים על פי הכתמים השחורים בבסיס עלי הכותרת. לפרג גבעול שעיר וזיפי, וריחו לא נעים. הפרח מואבק על ידי חיפושיות ממשפחת הפרחיתיים שלהן יכולת נדירה בקרב החרקים לזהות צבע אדום.

סגולותיו הבריאותיים של צמח הפרג: מימי קדם ועד ימינו הפיק האדם מהפרג

התרבותי סמים כגון: אופיום, מורפין והרואין, ותרופות נגזרות מהם לצרכים שונים, סמי הרדמה והיפנוזה. עדויות לשימוש בצמח הפרג נמצאו אצל האשורים. בקברי הפרעונים במצרים נמצאו ילקוטי פרג אשר ייחסו להם השפעה מרגיעה. הפרג אינו מוזכר בתנ"ך אך נזכר במשנה כצמח מזון: "הארץ והדחן והפֶּרְגִין והשֶׁמֶשְׁמִין" (שביעית ב ז). ובתלמוד הירושלמי בשם אופיון (מסכת עבודה זרה פרק ב) "אהן אופיון סכנה". ולפי פירוש הערוך: "מין עשב הנקרא פרגין ועושין אותו לרפואה ואם לא יותן בכמות הראוי, סם המוות הוא". גם ההלניסטים, הרומים, המוסלמים והטורקים, השתמשו בפרג ובמוצריו לצורכי רפואה ולחומרי הזיה. הפרג מכיל חומרים שונים המפיקים מהם תרופות לשיכוך כאבים, להקלה על השיעול ולמניעת כאבים. הפרג עשיר בסידן, בתיאמין, במגנזיום, באבץ ובאשלגן. הוא עשיר בסיבים תזונתיים המסייעים לעיכול תקין ולתחושת שובע ומסייע בהורדת הכולסטרול ובמניעת מחלות כלי דם. אין להפריז באכילתו כי הוא עשיר בקלוריות.

שימוש במזון - זרעי הפרג משמשים לא רק למילוי עוגות ואזני המן. מומלץ להשתמש בהם גם באפיית לחמים וחלות. אפשר לאפות עוגות, להוסיף זרעי פרג לסלטים, לתבל דגים ובשרים, גבינות, פסטות, ועוד. חג פורים שמח!

orazruya@walla.com

הליכה נורדית

יתרונות ההליכה הנורדית

- מפעילה, מחזקת ומגמישה את שרירי פלג גוף עליון.
- משפרת כושר גופני.
- משפרת סיבולת לב ריאה ומייעלת זרימת דם.
- מפחיתה עומס מהגב התחתון וממפרקי הברכיים.
- מקלה על הליכה בעליות, בירידות ובשטחים חלקים.
- משפרת יציבה ומאזנת את שיווי המשקל.
- מגבירה שריפת קלוריות.
- פעילות נעימה בחברותה המאפשרת שיחה בזמן הפעילות.
- מתאימה לגברים ולנשים ברמות הליכה שונות ובכל גיל.

יפתח קורס הליכה נורדית בקרוב.
(לפי מס' הנרשמים).

צ'יקונג - בימי שני בשעה 17:00
במרכז היום - ההגנה 114 רעננה.

פרטים והרשמה אצל מרים:
052-2546043, 09-7747041

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה
רח' ההגנה 114, פינת רחוב חנה סנש, רעננה
טלפון: 09-7747041 / פקס: 09-7729320

מרכז יום לקשיש ברעננה

תוכניות מיוחדות לחודש מרץ 2015

- יום שני 02.03.15 - פורמון עם תלמידי בית הספר "מיתרים" רעננה.
- יום חמישי 05.03.15 בשעה 10:30: מופע קומי "סיפורים קומיים קסמים ושטויות" עם חיים דרעי.
- יום חמישי 12.03.15 בשעה 10:30: הרצאה מפי יעל הכט מהמשרד לאזרחים ותיקים בנושא: גמלאות, זכויות וחוק ניצולי שואה.
- יום חמישי 19.03.15 בשעה 10:30: "שירים שעשו עליה" מספר ושר אודי יאן.
- יום חמישי 26.03.15 בשעה 10:30: מסיבת יום הולדת לילדי מרץ והופעה של הזמרת עינת בנימין.

מכירות במרכז בחודש מרץ 2015

המכירות תתקיימנה ברחבת הכניסה של המרכז בין השעות 10:00-12:00:

- יום שני 09.03.15 מכירת תיקים וארנקים.
 - יום שני 16.03.15 מכירת בגדי נשים.
 - יום שלישי 31.03.15 מכירת אביזרי אופנה.
- * יתכנו שינויים בתוכנית.

נא להתקשר למרכז יום לקשיש ולהרשם ☎ 09-7711598

חוגים ופעילויות

טיול לגאורגיה

7 לילות 8 ימים

בהדרכת: בועז מעוז

טיול מקיף, מפנק ומיוחד!

תאריכים: מחזור 1: 27/5/15-3/6/15
מחזור 2: 10/6/15-17/6/15

עלות \$ 1380 לאדם

חוג קרמיקה

ימי שני בשעה 08:00-11:00
בהדרכת: עמליה סנדלר

יוגה על כסא

יום שלישי בשעה 12:30-13:30. עלות: ₪ 60 לחודש

מחשבים מחשבים למתחילים

10 מפגשים של שתיים + תרגול
450 ₪ לקורס. פרטים במועדון.

קורס טלפונים חכמים - 220 ₪ 4 מפגשים.

רמי קוב - בימי רביעי בשעה 09:00 כניסה חופשית.

מפגשי אקטואליה - רביעי בשעה 16:30 כניסה חופשית.

סדנא לאלמנים ואלמנות

בימי שלישי בשעות 18:00-20:00
עלות 500 ₪ ל-8 מפגשים.

נאם אזולניץ

הרשמה ופרטים

מרכז תעסוקה כושר ופנאי ההגנה 114 רעננה טל. 7720707

הזמנה להפנינג פסטיבל אביב

יום שלישי 24.3.15 בשעות: 17:00-10:00

בתכנית:

דוכנים | מתנות | יד-2 | שוק פשפשים
שוק איכרים | מתנות לחג | בגדים לנכדים
מוזיקה חיה | זומבה וריקודי בטן
מתחם טיפולים | הגרלות | בית קפה | ועוד...

הכניסה חופשית - הציבור מוזמן

כל ההכנסות

לעמותה לאזרח הוותיק רעננה

נשמח לקבל תרומות:

ספרים, כלי בית, תמונות,

תכשיטים, תיקים, ריהוט ועוד...

הרשמה ופרטים

מרכז תעסוקה כושר ופנאי ההגנה 114 רעננה טל. 7720707